

REFERAT Klima- og Miljøudvalget d. 30-10-2023

Mødedato Mandag d. 30. oktober 2023 kl. 08:00

Mødested Teams

Mødedeltagere Court Møller (B), Dorte Nørbo (F), Peter Andreas Lemmich (C), Søren Hyldgaard (V), Christoffer Emil Jexen (Ø), Anette Maj Billesbølle (A), Anne Christiansen (L), Iben Koch, Anja Whittard Dalberg, Eva Leganger Glad

Indholdsfortegnelse

Ekstraordinære takststigninger Norfors.....	3
Reviderede affaldstakster 2024.....	7
Underskriftsark.....	11

Punkt 1: Ekstraordinære takststigninger Norfors

23/69

Resumé

Som følge af vedtagelsen af lov nr. 745/2023 om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmeforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven skal affaldssektoren selskabsføres. Det betyder, at affaldsforbrændingen i Norfors skal udskilles i et særskilt selskab inden den 1. januar 2025.

Bestyrelsen i Norfors har den 17. oktober 2023 truffet beslutning om at opkræve forcerede afskrivninger hos kommunerne ved at øge taksten for affaldsforbrændingen for årene 2024 og 2025. Det sker som en konsekvens af lovændringen. Med beslutningen nedbringes gælden i den del af selskabet, som vedrører affaldsområdet.

Bestyrelsen i Norfors har betinget, at beslutningen godkendes i ejerkommunernes kommunalbestyrelser/Byråd, og denne sag behandles derfor i samtlige ejerkommuners Kommunalbestyrelser/Byråd i oktober måned 2023. Der sker parallelt med de konkrete sager om takster i kommunerne, der skal besluttet ultimo oktober måned.

Sagen forelægges Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til godkendelse og Klima- og Miljøudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Folketinget indgik i juni 2020 aftale om "Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi". I aftalen indgik målet om at tilpasse affaldsforbrændingen nationalt til de fremtidige affaldsmængder, der forventes at blive reduceret med 30 pct. frem mod 2030. Ved ændringslov nr. 745 af 13/06/2023 udmøntede regeringen aftalen ved at stille krav om udbud af behandlingen af det forbrændingsegnede affald pr. 1. juli 2025.

Norfors har en høj gæld i forbrændingsanlægget Usserødværket. Der er derfor risiko for strandede udgifter, som ejerkommunerne kommer til at hæfte for, hvis ikke gælden nedbringes inden konkurrenceudsættelsen.

Som følge af lovændringen skal Norfors selskabsudskilles i et ApS eller A/S senest pr. 1. januar 2025. Herefter vil Norfors være omfattet af selskabsskatteloven. Det indebærer, at selskabets egenkapital med den nuværende gæld vil være negativ, da gældsforpligtelserne overstiger selskabets værdi. Selskabet vil i så fald ikke kunne stiftes. I stedet skal ejerkommunerne hæfte for den gæld, der ikke kan dækkes, og det forventes at ske via skatteindtægter. Derfor arbejder Norfors på at nedbringe gælden i Usserødværket inden 1. januar 2025.

Usserødværkets økonomi

Usserødværket omfatter affaldsforbrænding og energiproduktion (el og varme). Lovændringen medfører en betydelig højere økonomiske risici for I/S Norfors og ejerkommunerne. Der er derfor behov for, at værkets økonomi styrkes.

Ejerkommunerne hæfter solidarisk for den nuværende gæld på 790,5 mio. kr., som er optaget, da værket blev udbygget med en ny ovnlinje i 2017. Der blev optaget lån via Kommunekredit, hvor ejerkommunerne hæfter solidarisk for lånet. Ejerkommunerne har godkendt en løbetid på lånet på 20 år. Den forcerede afskrivning indebærer derfor en fremskyndelse af tilbagebetalingen med 10 år, når Norfors nedbringer gælden frem mod 2025.

Ca. 213,4 mio. kr. af gælden i Usserødværket vedrører affaldsforbrændingen. Som følge af den nye lov er bestyrelsen nødsaget til at opkræve forcerede afskrivninger for 2024 og 2025 for at nedbringe gælden for affaldssidens andel af Usserødværket inden 1. juli 2025. Det betyder, at takster i kommunerne for affaldshåndtering til forbrænding vil stige midlertidigt i årene 2024 og 2025.

Norfors har ligeledes varslet stigninger i varmepriserne for at styrke økonomien.

Norfors vil sideløbende arbejdet for at inddrive kommunernes tab på affaldssiden hos staten, da der er aftalt en statslig kompensationsordning for de ejerkommuner, hvis forbrændingsanlæg ikke kan fortsætte som privatretlige selskaber i konkurrence efter 2025.

Ekstraordinær opkrævning

Den affaldsrelaterede anlægssaldo (gæld) er på 213,4 mio. kr. ex moms opkræves i kommunerne med:

- 2024: 170,8 mio. kr. ex. moms svarende til to års forcerede afskrivninger
- 2025: 42,6 mio. kr. ex moms svarende til ½ års forceret afskrivning.

Beløbet fordeles af Norfors mellem ejerkommunerne efter indbyggertal svarende til, hvordan hæftelsen mellem kommunerne er fordelt. Ejerkommunernes samlede indbyggertal er af Danmarks Statistik opgjort til 213.057 indbyggere i 1. kvartal 2023. Det betyder, at der skal opkræves i alt 1.000 kr. ex. moms/indbygger.

Rudersdal Kommunes andel bliver samlet ca. 57,3 mio. kr. ex. moms.

Den ekstraordinære opkrævning anvender Norfors til at nedbringe affaldssidens andel af gældsforpligtelserne.

Takststigning

Ejerkommunerne skal indarbejde udgiften til forcerede afskrivninger i gebyrtakster i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 48 stk. 3.

Den enkelte kommune opkræver andelen af det ekstraordinære affaldslovsgebyr efter en omkostningsbegrundet fordeling. Det betyder, at det ekstraordinære affaldslovsgebyr skal fordeles på de ordninger, som afleverer affald til Norfors til forbrænding. Inden for disse ordninger skal udgiften fordeles efter de regler, der er fastsat herom i affaldsaktørbekendtgørelsen, og inden for disse retlige rammer skal der ske en sagligt begrundet fordeling.

Fordelingen af det ekstraordinære gebyr vil fremgå af de enkelte kommunernes sag om takstfastsættelse for året 2024.

Juridisk vurdering

Affaldskraftvarmeværker er omfattet af hvile i sig selv princippet, jf. Elforsyningsloven nr. 375 af 1/7 2023, § 75 stk. 3. Dermed skal Norfors opkrævninger samlet set være omkostningsbegrundede. Advokatfirmaet Horten har gennemgået

reglerne på området og konkluderer, at en udgift til forceret afskrivning, der er begrundet i en forventet kort restlevetid af anlægget som følge af den ændrede lovgivning, kan beslattes af Norfors. Da kommunerne skal kunne opkræve beløbene inden for rammerne af miljøbeskyttelsesloven og affaldsaktørbekendtgørelsen, skal Norfors opkrævning hos kommunerne tage hensyn hertil.

Det er bestyrelsen i Norfors I/S, der i henhold til det fælleskommunale selskabs vedtægt, har beslutningskompetencen til at beslutte at øge selskabets budgetterede udgifter i form af forcerede afskrivninger.

De enkelte ejerkommuner har omvendt selv beslutningskompetencen i forhold til, hvordan den enkelte kommunes andel af den forcerede afskrivning skal fordeles på de forskellige affaldsordninger i kommunen med deraf følgende takstforhøjelse. Det anbefales dog, at fordelingen sker ens på tværs af ejerkommunerne.

Økonomi

Norfors sender 1. acontoopkrævning på forcerede afskrivninger for 2024 i ultimo 2023. Betalingen foretages i 2023 for at styrke Norfors likviditet ved årsskiftet. Den tidlige a conto-betaling på 22,9 mio. kr. i 2023 sænker midlertidigt kommunens likviditet – både målt som faktisk og gennemsnitlig likviditet. Det øger også trækket på kommunens kassekredit og renteudgifterne hertil.

Den gennemsnitlige likviditet i 2024 vil falde med 3-6 mio. kr. og kan give forøgede renteudgifter på 150.000-300.000 kr., som skal afholdes af kommunekassen. Beløbene afhænger af, hvornår kommunen skal afregne til Norfors i 2024 og 2025.

Konsekvenserne u hensigtsmæssige for kommunen, men er på et niveau, som kan håndteres.

Kommunikation

Det vil i kommunikationen blive understreget, at de midlertidigt høje takststigninger er en direkte konsekvens af den ny lovgivning om liberalisering af affaldssektoren. Som bekendt agter bestyrelsen i Norfors at indlede en retssag mod regeringen herom.

For at imødekomme borgerhenvendelser om takstændringerne har Norfors og kommunerne aftalt følgende tiltag:

- Der udsendes nyheder i Norfors og ejerkommunerne den 23. oktober
- Der udarbejdes en FAQ til både politikkerne, medarbejdere i kommunen og medarbejdere i Norfors, så der kan svares på de spørgsmål som kommer
- Der fremsendes et brev fra bestyrelsen til forligskredsen bag L115 om den økonomiske konsekvens af deres lovgivning

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til orientering.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 30-10-2023

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Bilag

Særligt gebyr opgjort pr. indbygger 4 oktober 2023.

Notat af 18 10 2023 om ekstraordinær opkrævning hos interessentkommunerne.

Punkt 2: Reviderede affaldstakster 2024

23/69

Resumé

Affaldsordningerne i Rudersdal Kommune er takstfinansierede. Kommunalbestyrelsen godkendte på sit møde den 27. september 2023, punkt 19 ([link](#)) affaldstakster for 2024.

Norfors' bestyrelse har truffet beslutning om at forcere afskrivningerne på Usserødværket som følge af den forestående selskabsgørelse af affaldssektoren. Beslutningen påvirker priserne fra 2024. Forvaltningen har derfor genberegnet affaldstaksterne for 2024. Vedlagt er genberegnete takster i et revideret affaldstakstblad for 2024. Takstniveauet stiger væsentligt for borgere og virksomheder i Rudersdal Kommune.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til godkendelse.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har på baggrund af beslutning fra Norfors' bestyrelse om forcerede afskrivninger på Usserødværket genberegnet taksterne på affald. Taksterne er beregnet på baggrund af de ændrede takster og nye gebyrer fra Norfors.

Forvaltningen forelægger samtidig en anden sag om de ekstraordinære takststigninger i 2024 og 2025 for Økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen. Ændringerne sker som følge af en lovændring, der indebærer, at affaldssektoren skal selskabsgøres. Folketingets aftale om at tilpasse affaldsforbrændingen til fremtidige affaldsmængder jfr. ændringslov 745 af 13/06/2023 medfører et krav om udbud af behandling af det forbrændingsegnete affald. Det betyder i praksis, at Norfors skal nedbringe gælden i forbrændingsanlægget Usserødværket inden konkurrenceudsættelsen pr. 1. juli 2025.

Norfors har på baggrund heraf været nødsaget til at ændre prisen for affaldsforbrænding af restaffald fra 842,5 kr. inkl. moms pr. ton i 2023 til 2.500 kr. inkl. moms pr. ton i 2024. Hertil kommer en særlig indbyggerbetaling som udgør 1.000 kr. pr. indbygger inkl. moms i 2024. Ændringen svarer til en merudgift i Rudersdal Kommune på ca. 57,3 mio. kr. inkl. moms. Betalingen for den særlige indbyggerbetaling til Norfors skal fordeles ud på den forventede mængde restaffald på (estimeret) 8.743 ton/årligt til forbrænding i 2024.

Det betyder en revideret forbrændingspris på 9.040 kr. inkl. moms pr. ton restaffald i 2024 (indeholder både den forhøjede forbrændingspris og den særlige indbyggerbetaling). Det medfører, at tømning af restaffald og rest/mad stiger væsentligt.

Stigningerne får betydning for grundtakst genbrugsordning, grundtakst farligt affald, restaffald og rest/madaffald.

Det reviderede takstblad er vedlagt som bilag til sagen.

I det følgende præsenteres som eksempel gebyrstigningens konsekvenser for en standard enfamiliebolig og en lejlighed i en etagebolig med 24 lejligheder.

Takster for restaffald og rest/madaffald

Den reviderede forbrændingspris betyder takststigning for restaffaldsbeholdere, rest/madaffald og markedspriserne for tømning af restaffald ved erhverv.

Enfamiliebolig: En standardbeholder til rest/madaffald med 14. dages tømning hos en enfamiliebolig vil i 2024 koste 3.910 kr., hvilket udgør en stigning på 2.019 kr. i forhold til de affaldstakster 2024 som kommunalbestyrelsen godkendte den 27. september 2023.

Lejlighed i etagebolig: Da etageboliger/boliger med fælles beholdere har forskellige antal/størrelse beholdere til rest- og madaffald, er der i regneeksemplet her taget udgangspunkt i udgiften pr. lejlighed i en etagebebyggelse med 24 lejligheder, der er tilmeldt 3 x 660 l. restaffald og 1 x 400 l madaffald (ugetømning).

Taksten pr. boligenhed (lejlighed) i en sådan bebyggelse vil i 2024 være 2.310 kr. og giver en stigning på 1.612 kr. pr. boligenhed i forhold til de affaldstakster 2024 som kommunalbestyrelsen godkendte den 27. september 2023.

Erhverv: For virksomheder der benytter kommunens restaffaldsordning, betales der en markedspris. Prisen for en 240 l restaffaldsbeholder med ugetømning vil i 2024 være 5.833 kr. inkl. moms. Det svarer til en gebyrstigning på 2.658 kr. i forhold til de affaldstakster 2024 som kommunalbestyrelsen godkendte den 27. september 2023.

Grundtakst genbrugsordninger

Grundtakst genbrugsordning dækker omkostninger til en række forskellige ordninger:

- Administration
- Genbrugspladser
- Storskraldsordningen
- Genbrugsordningerne

Der betales forskellige grundtakster afhængig af boligtype/om der er fælles eller individuelle genbrugsbeholdere. Stigningen i grundgebyr 2024 for de enkelte boligtyper vises herunder:

Grundtakst genbrugsordninger	2024 (Ny)	2024 (27/9 2023)	Stigning
Grundtakst genbrugsordning, individuelle ordninger	3.753 kr.	3.450 kr.	303 kr.
Grundtakst genbrugsordning, fælles ordninger	2.339 kr.	2.137 kr.	202 kr.
Grundtakst genbrugsordning, sommerhuse	1.530 kr.	1.404 kr.	126 kr.
Grundtakst genbrugsordning, kollegier m.v.	1.170 kr.	1.068 kr.	102 kr.
Grundtakst genbrugsordning, kolonihaver	914 kr.	823 kr.	91 kr.

Samlede stigninger for husholdninger i hhv. standard enfamiliebolig og lejlighed i etagebolig

For en standard villa med egne beholdere til genbrugsordningen vil der i 2024 skulle betales følgende takster:

Takst (enfamiliebolig)	2024 (Ny)	2024 (27/9 2023)
Grundtakst genbrugsordning, individuel	3.753 kr.	3.450 kr.
Grundtakst farligt affald	104 kr.	101 kr.
Rest/madaffald, tømning hver 14. dag	3.910 kr.	1.892 kr.
I alt	7.767 kr.	5.443 kr.
Stigning ift. 2024 (27. sep. 2023)	2.324 kr.	

Sammenligning i taksterne svær, da etageboliger/boliger med fælles beholdere har forskellige antal/størrelse beholdere til rest- og madaffald. I nedenstående regneeksempel er der taget udgangspunkt i én boligenhed i en etagebebyggelse med 24 lejligheder tilmeldt tre stk. 660 l. til restaffald og et stk. 400 l. til madaffald med ugetømning. Taksten pr. boligenhed i en sådan etagebolig i 2024 vil udgøre:

Takst (pr. boligenhed i en etageejendom med 24 boliger)	2024 (Ny)	2024 (27/9 2023)
Grundtakst genbrugsordning, fælles ordninger	2.339 kr.	2.137 kr.
Grundtakst farligt affald	104 kr.	101 kr.
Rest og madaffald (en 24. del af det samlede gebyr for 3 x 660 l. restaffald og 1 x 400 l. madaffald, ugetømning).	2.310 kr.	606 kr.
I alt	4.753 kr.	2.844 kr.
Stigning ift. 2024 (27. sep. 2023)	1.909 kr.	

Opkrævning

Opkrævning af renovation hos private husstande sker via ejendomsbidraget og betales i to rater hhv. i januar og juli. Grundejere kan allerede se ejendomsbidraget fra slutningen af november og henvendelser til forvaltningen kommer erfaringsmæssigt der. Hvor opkrævning af renovation hos private husstande sker forud, opkræves renovation hos virksomheder bagudrettet og udsendes som faktura til virksomhedens digitale postkasse forventeligt juli 2024.

Økonomiske risici

Erhverv er ikke forpligtet til at benytte kommunens restaffaldsordning og kan frit vælge at benytte private indsamlere. Forvaltningen vurderer, at de høje priser for restaffaldsordningen vil betyde, at mange virksomheder ønsker at afmelde sig den kommunale restaffaldsordning, og det vil medføre et underskud på affaldsøkonomien, hvorfor betalingen til Norfors ikke vil kunne dækkes af affaldstaksterne i 2024, og må i givet fald dækkes ved en regulering i 2025 og evt. efterfølgende.

For villaer er der et regulativfastsat mindstevolumen på en 240 l. beholder med 14. dages tømning men for villaer m.fl. med større beholdere, vil der være en risiko for framelding til disse. Der er ikke et tilsvarende mindstekrav for, hvad man minimum skal være tilmeldt til restaffald pr. husstand i etageboliger. Etageboliger får et stort økonomisk incitament til at nedjustere størrelsen af deres restaffaldsbeholdere.

Forvaltningen vurderer, at gebyrstigningen vil medføre mange henvendelser til forvaltningen og en væsentlig administrativ opgave i håndtering af ændringer og afmeldinger i kommunens selvbetjeningssystem (RenoWeb).

Moms

Der er fortsat ikke kommet et styresignal fra Skattestyrelsen i forhold til momsspørgsmålet, som der blev redegjort for i takstsagen fra kommunalbestyrelsens møde den 27. september 2023, punkt 19, ([link](#)). De reviderede affaldstakster for 2024 tager fortsat højde for, at købsmomsen på indkøbte varer og tjenesteydelser til affaldsområdet formentlig ikke kan refunderes. Taksterne er derfor beregnet med moms i lighed med den hidtidige praksis.

Indstilling

Direktionen foreslår indstillet, at revideret forslag til takstblad for affaldsområdet 2024 godkendes.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 30-10-2023

KLIMA- OG MILJØUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt med den tilføjelse, at det kun er såfremt, Kommunalbestyrelsen godkender den ekstraordinære betaling.

Forslaget blev vedtaget med fem stemmer for:

Court Møller (B), Peter Andreas Lemmich (C), Søren Hyldgaard (V), Anette Maj Billesbølle (A) og Anne Christiansen (L).

To undlod at stemme:

Dorte Kollerup (F) og Cristoffer Emil Jexen (Ø).

Bilag

Takstblad renovation 2024 (oktober 2023)

Punkt 3: Underskriftsark